

ช่อย SIAMESE ROUGH BUSH

ช่อย (ชื่อวิทยาศาสตร์: *Streblus asper* Lour.) มีชื่อทางการค้าคือ Siamese rough bush, Tooth brush tree ส่วนชื่อพื้นเมืองอื่นได้แก่ กักไม้ฝอย (ภาคเหนือ), ช่อย (ทั่วไป), ชะโยเส (กะเหรี่ยงแม่ฮ่องสอน), ตองชะแห่น (กะเหรี่ยงกาญจนบุรี), ช่อย(ร้อยเอ็ด), สะนาย (เขมร) ลักษณะทั่วไป ช่อยเป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็กถึงกลาง สูง 5–15 เมตร ไม่ผลัดใบ ลำต้น ค่อนข้างคดงอ มีปุ่มปมอยู่รอบ ๆ ต้น หรือเป็นพู เป็นร่องทั่วไป อาจจะขึ้นเป็นต้นเดี่ยว หรือเป็นกลุ่ม แตกกิ่งต่ำ กิ่งก้านสาขามาก เปลือกสีเทาอ่อน เปลือกแตกเป็นแผ่นบาง ๆ มียางสีขาวเหนียวซึมออกมา ใบเป็นใบเดี่ยวเรียงสลับมีขนาดเล็ก รูปใบรีแกมรูปไข่กลับ กว้าง 2–3.5 เซนติเมตร ยาว 4–7 เซนติเมตร เนื้อใบค่อนข้างหนา ผิวสากเหมือนกระดาษทรายทั้งสองด้าน ดอกเป็นช่อสีขาวเหลืองอ่อน ออกตามปลายกิ่ง ดอกเดี่ยวแต่รวมกันเป็นกระจุก ดอกเพศผู้และเพศเมียอยู่ต่างดอกกัน ผลสดกลม เมล็ดมีขนาดโตเท่าเมล็ดพริกไทย มีเนื้อเยื่อหุ้ม ผลแก่จัดจะมีสีเหลือง ซึ่งมีรสหวานมักจะชอบกินผลช่อย สรรพคุณทางยา กิ่งช่อย ใช้ในการปรุงรสน้ำมันพืชพื้นบ้านแก้ท้องร่วง ขับพิษภายใน ทาริดสีดวงแก้พยาธิผิวหนัง และเมื่อต้มกับเกลือจะได้เป็นยาอมแก้รำมะนาด ยาง มีน้ำย่อยชื่อ milk (lotting enzyme) ใช้ย่อยน้ำมัน ราก สามารถนำมารักษาแผลได้ แก่น / เนื้อ คนเขียงใหม่ใช้แก่นช่อยหั่นเป็นฝอยขยวมเป็นบุหรี่ยาบแก้ริดสีดวงจมูก เมล็ด นำมารับประทานเป็นยาอายุวัฒนะได้ และทำให้เจริญอาหาร

SIAMESE ROUGH BUSH (scientific name: *Streblus asper* Lour.) The trade name is Siamese rough bush, Tooth brush tree. Khane (Karen Kanchanaburi), Khoi (Roi Et), Sanai (Khmer) General Characteristics Khoi is a small to medium perennial plant, 5-15 meters high, non-deciduous, rather crooked trunk with knots around the tree or a pool. a general groove may go up as a single Or a group with low branches, many branches light gray bark The bark splits into thin sheets, and seeps out of sticky white rubber. The leaves are single, alternate, small. The leaves are elliptical, obovate, 2-3.5 cm wide, 4-7 cm long, the leaf texture is quite thick. The texture is rough like sandpaper on both sides. The flowers are white and pale yellow bouquets. out at the end of the branch single flower but combined into a cluster Male and female flowers are different. The fruit is fresh and round. The seeds are the same size as pepper seeds. membranous The ripe fruit is yellow, which has a sweet taste. But must be smashed soft first. Bark can treat wounds, cure diarrhea, extinguish internal poisoning, apply hemorrhoids, cure skin parasites. and when boiled with salt it becomes a lozenge against tamarind. Yang has milk protease (lotting enzyme) used to digest milk. Roots can be used to heal wounds. Kaen / Meat Chiang Mai people use Kaen Khoi, cut into shreds and rolled into cigarettes to cure rhinitis. The seeds can be eaten as an elixir. and make an appetite.